08 ŞUBAT 2026

Sınav Duyurusuna Göre

YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ

T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

YURT DIŞINDA GÖREVLENDİRİLECEK ÖĞRETMENLERİ SEÇME SINAVI

HİBRİT GÖRSEL KİTAP

- Ders Sunuları
- İnfografikler
- Online Soru Çözümler
- Online Özet Videolar

gysakademi

www.gysakademi.com

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YURT DIŞINDA GÖREVLENDİRİLECEK ÖĞRETMENLERİ SEÇME SINAVI

YAPAY ZEKA DESTEKLİ

DERS NOTLARI, İNFOGRAFİK, ONLINE SORU ÇÖZÜM, ÖZET VİDEO

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.
Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-5580-86-3 / 22.12.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Yayınları Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Yayınları Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

gysakademi

gysakademi bir Data Yayınları Markasıdır.
İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmenimiz,

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen "Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenleri Seçme Sınavı"na hazırlık sürecinde, geleneksel çalışma yöntemlerini modern teknolojiyle harmanlayan bu kapsamlı rehberi sizlerle buluşturmanın heyecanını yaşıyoruz. Sınav müfredatını en ince ayrıntısına kadar ele alan ders notları ve karmaşık bilgileri görsel hafızanıza nakşeden infografiklerin yanı sıra, bu kitabı benzersiz kılan en önemli özellik yapay zeka destekli bir öğrenme deneyimi sunmasıdır. Online soru çözümleri ve her konunun özüne odaklanan özet videolar ile desteklenen bu dijital ekosistem, zamanınızı en verimli şekilde kullanmanızı sağlayarak başarıya giden yolda en güçlü yol arkadaşınız olacaktır. Bayrağımızı yurt dışında gururla temsil etme idealinizde, teknolojiyle güçlendirilmiş bu kaynağın hedeflerinize ışık tutmasını temenni eder, sınavda başarılar dileriz.

gysakademi

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ 5

ÜNİTE 2 TÜRK EDEBİYATI 50

ÜNİTE 3 İNSANLIĞIN ORTAK MİRASI OLAN KÜLTÜREL MİRASIMIZ 105

ÜNİTE 4 TÜRK KÜLTÜRÜ 114

ÜNİTE 5 GENEL TÜRK TARİHİ 124

ÜNİTE 6 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ 178

ÜNİTE 7 TÜRKİYE COĞRAFYASI 209

ÜNİTE 8 TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI 273

ÜNİTE 9 TÜRKLERİN BİLİM,SANAT VE MEDENİYETE KATKILARI 278

ÜNİTE 10 TÜRK DÜŞÜNCE TARİHİ VE DEVLET FELSEFESİ 288

ÜNİTE 11 TÜRK EĞİTİM TARİHİ 303

ÜNİTE 12 ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ 313

ÜNİTE 13 ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ 328

ÜNİTE 14 KÜLTÜREL DİPLOMASİ EĞİTİM 338

ÜNİTE 15 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU (KISIM 1, KISIM 4 B7) 343

ÜNİTE 16 5682 SAYILI PASAPORT KANUNU 353

ÜNİTE 17 1 SAYILI CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ (MEB) 358

anlam [Ar. *ma'nā* > anlam] **1.** Bir kelimeden, bir sözden, bir davranış veya olgudan anlaşılan şey, şey anlaşılan şey, mana, fehva. **2.** Bir önermenin, bir tasarının, bir düşüncenin anlattığı, ifade ettiği şey. **3.** Yorum, tevil.

SÖZCÜKTE ANLAM

Sınav Stratejileri ve Püf Noktaları ile Kapsamlı Konu Anlatımı

Bu dersle ilgili online 20 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

YOL HARİTAMIZ

Bu sunumda sözcüklerin anlam dünyasında adım adım ilerleyeceğiz:

1. **Sözcüğün Temel Anlam Katmanları:** Gerçek, Mecaz, Terim
2. **Sözcükler Arası Anlam İlişkileri:** Eş, Karşıt, Sesteş, Yakın Anlam
3. **Sözcüklerin Nitelik ve Nicelikleri:** Somut, Soyut, Nicel, Nitel
4. **Söz Gruplarının Gücü:** İkilemeler, Deyimler, Atasözleri
5. **Anlam Olayları ve İncelikleri:** Ad Aktarması, Dolaylama ve Diğerleri

gysakademi

BÖLÜM I: SÖZCÜKTE ANLAM

GERÇEK ANLAM: Her Şeyin Başlangıcı

Bir sözcüğün zihinde uyandırdığı ilk anlamdır. İki şekilde kullanılır:

a. Temel Anlam (Sözlükteki İlk Anlam):

Sözcüğün tek başınayken taşıdığı, aklımıza ilk gelen anlamıdır.

Örnek: Martının kanatları ıslaktı. (Hayvan organı)

Örnek: Gençler sahilde ateş yakmışlar. (Yanıcı cisimlerin tutuşmasıyla beliren ısı ve ışık)

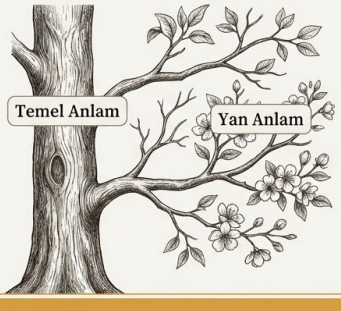

b. Yan Anlam (Yakıştırmaca):

Şekil veya işlev benzerliğinden dolayı, sözcüğün gerçek anlamından kopmadan kazandığı yeni anlamdır.

Örnek: Uçağın kanatları hasar görmüş. (Uçağın parçası, şekil benzerliği)

Örnek: Dağın eteklerinde çiçekler vardı. (Yamaçlı yerlerin alt bölümü, konum benzerliği)

Püf Noktası: Yan anlam, temel anlamdan tamamen kopmaz. Arada mutlaka bir **şekil** veya **işlev** benzerliği vardır!

gysakademi

İleri Seviye Araçlar: Karşılaştırma ve Tanık Gösterme

3. KARŞILAŞTIRMA

Amaç: İki kavram, varlık veya durum arasındaki benzerlik ya da farklılıkları ortaya koymak.

Sinyal Kelimeler: Cümle içinde **"gibi, kadar, daha, en, ise"** gibi ifadeler arayın.

Örnek: "Haber alma gereksinimini **en** iyi karşılayan iletişim aracı televizyondur." (Televizyon diğer araçlarla üstünlük yönünden karşılaştırılıyor.)

Dikkat: Benzetme ile karıştırmayın. Karşılaştırmada bir **derecelendirme** (üstünlük, eşitlik) vardır.

4. TANIK GÖSTERME (ALINTI YAPMA)

Amaç: Savunulan düşünceyi, o alanda **tanınmış ve güvenilir** bir kişinin sözüyle destekleyerek güçlendirmek.

Örnek: Yazar, sanatçının konusunun insan olduğunu savunur ve bu fikrini **"Andre Gide bir yazısında şöyle der: 'Sanatçının konusu insandır...'"** diyerek destekler.

SINAVDAKİ EN KRİTİK PÜF NOKTASI

- Eğer bir uzmanın sözü **tırnak içinde ("....")** doğrudan aktarılıyorsa, bu **TANIK GÖSTERME**'dir.
- Eğer sadece uzmanın **ismi** geçiyor ve bir eseri/görüşü örnek veriliyorsa, bu **ÖRNEKLEME**'dir.

gysakademi

Kanıt Aracı: Sayısal Verilerden Yararlanma

Düşünceyi inandırıcı kılmanın en etkili yollarından biri, bilimsel ve istatistiksel veriler sunmaktır. Rakamlar, okuyucuda güven ve kesinlik hissi uyandırır.

Vaka Analizi: Kara Yolu Yolcu Taşımacılığında Kriz

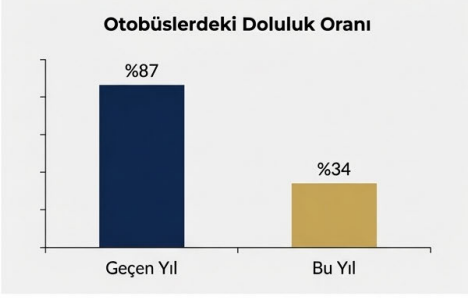

Bu rakamlar, "sektörde büyük bir düşüş var" şeklindeki soyut iddiayı, tartışılmaz somut bir gerçeğe dönüştürüyor.

gysakademi

Anlatımı Zenginleştiren Araçlar: Somutlama ve Benzetme

5. SOMUTLAMA

Amaç: Anlatılması güç, soyut bir kavramı, somut bir durum veya varlık aracılığıyla görünür kılmak.

İşlevi: Karmaşık fikirleri basitleştirir ve kalıcı hale getirir.

Örnek

Soyut Kavram: Şairliğin sürekliliği ve birikimsel doğası.

"Şairin işi, kendinden öncekilerin ördükleri duvara bir tuğla daha eklemektir."

Analiz: Şiir mirası, somut bir 'duvar' metaforuyla anlatılıyor.

6. BENZETME

Amaç: Aralarında benzerlik olan iki şeyden, nitelikçe zayıf olanı güçlü olana benzeterek anlatımı güçlendirmek.

İşlevi: Anlama derinlik ve canlılık katar.

Örnekler

- "Güneş bu sabah, dalından koparılmış **taptaze bir portakalı andırıyor.**"
- "Kendimi **kuş gibi hafif** hissediyorum."

gysakademi

B. SIFAT (ÖN AD): Varlıkları Betimlemek

*Sıfatlar daima adlarla kullanılır ve **addan önce** gelir.*

1. Niteleme Sıfatları

Adların kalıcı özelliklerini (şekil, durum, renk) gösterir.

Püf Noktası: Ada sorulan **"nasıl?"** sorusunun cevabıdır.

büyük bahçe, güzel gözler, tatlı elma.

2. Belirtme Sıfatları

Adların geçici özelliklerini (sayı, yer, belirsizlik, soru) bildirir.

- **İşaret Sıfatları:** *Bu adam, şu kalem, öteki araba.*
- **Belgisiz Sıfatlar:** *Kimi insanlar, bir yaz günü, bütün varlıklar.*
- **Sayı Sıfatları:** *Asıl (iki ders), Sıra (yedinci sıra), Üleştirme (ikişer elma), Kesir (yarım ekmek).*
- **Soru Sıfatları:** *Nasıl bir ev? Hangi çılgın? Kaçıncı sınıf?*

gysakademi

Sıfatlarda Anlam ve Yapı Nüansları

Bölüm 1: SIFATLARDA ANLAM DERECELERİ

Pekiştirme: Anlamı güçlendirme.

Örnek: masmavi deniz, tatlı tatlı diller

Küçültme: Anlamı daraltma/zayıflatma.

Örnek: genişçe oda (genişe yakın), küçücük kız (daha küçük)

Bölüm 2: ADLAŞMIŞ SIFAT

Niteleme sıfatının önündeki ad düştüğünde, sıfatın ad gibi kullanılmasıdır.

SINAVDA ÇIKAR!

Genç ~~insanlara~~ → Gençlere

Sıfat Hali: *Genç insanlara* yardımcı olmalıyız.
Adlaşmış Sıfat Hali: Gençlere yardımcı olmalıyız.
Örnek: Şehrin yoksulları başkanın evinde toplandı. (yoksul insanlar)

gysakademi

C. ZAMİR (ADİL): Adın Yerini Tutanlar

Adın yerini geçici olarak tutan, ad gibi kullanılabilen sözcüklerdir.

Bölüm 1: Sözcük Biçimindeki Zamirler

- **Kişi Zamirleri:** *ben, sen, o, biz, siz, onlar.*
- **İşaret Zamirleri:** *bu, şu, o, bunlar, şunlar, onlar, öteki.*
- **Belgisiz Zamirler:** *biri, hepsi, birkaçı, bazısı, kimi.*
- **Soru Zamirleri:** *ne, kim, hangisi, nereye, kaçı.*
- **Dönüşlülük Zamiri ("kendi"):**

Püf Noktası: Tek dönüşlülük zamiri **"kendi"**dir. Bütün iyelik ve hal eklerini alabilir. (Örnek: *kendimden, kendinizce*)

Bölüm 2: Ek Biçimindeki Zamirler

- **İlgi Zamiri (-ki):** İsmin yerini tutar. (Örnek: *Benim kalemim -> Benimki*)
- **İyelik Zamirleri (Ekleri):** Sahiplik bildirir. (Örnek: *kalemim, eviniz*)

gysakademi

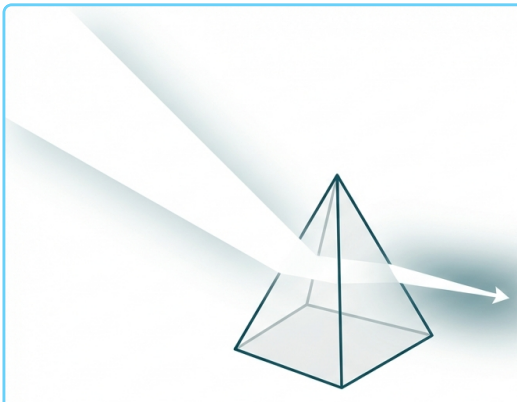

Sanatın Evreninde Edebiyatın Özüne Bir Yolculuk

Güzel Sanatlar, Dil ve Edebî Metin Kavramları Üzerine Bir Başvuru Rehberi

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini çözmek için karekodu okutunuz.

NotebookLM

Her Şeyin Başlangıcı: Sanat Nedir?

İnsanoğlunun duygusunu ve tasarısını **estetik oluşturma düşüncesiyle** ortaya koyduğu yöntemlere **sanat** denir. Bu düşünceyle oluşturulan eserler ise **sanat eseridir**.

Sanatın temel amacı, idealize edilen **güzelliği yansıtmak** veya **güzel olanı meydana getirmektir**.

İnsanın olduğu her yerde sanat vardır ve sanat, toplumun içinde olduğu sürece bir anlam ifade eder.

Sanatçı, sanatı icra ederken kendi sanatına has bazı **malzemeler** kullanır. Güzel sanatlar işte bu malzemelere göre sınıflandırılır.

NotebookLM

Güzel Sanatlar: Estetik Duygunun Peşinde

Edebiyat, resim, müzik, heykel, tiyatro gibi insanlarda **estetik bir duygu** oluşturmak için ortaya konulan sanat dallarına **güzel sanatlar** denir.

Inter sanatda bir gicileyli basic principi. Bu sanatlarda sese, söze, harekete veya maddeye farklı anlamlar yüklenir.

NotebookLM

Bozkırdan Saraya: Türk Edebiyatının Evrimsel Evrimsel Yolculuğu

İslamiyet Etkisindeki İlk Eserlerden Divan Edebiyatının Zirvelerine

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini çözmek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Bir Medeniyet Kavşağı: Geçiş Dönemi (10-12. Yüzyıl)

Türklerin 10. yüzyılda İslamiyet'i kitleler halinde benimsemesi, edebiyatta yeni bir dönemin kapılarını araladı. Karahanlılar döneminde verilen bu ilk ürünler, İslamiyet öncesi sözlü gelenek ile İslami kültürün izlerini bir arada taşır.

Dönüm Noktası: Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han'ın 920'de Müslüman olması, İslamiyet'in Türkler arasında yayılmasında kritik bir rol oynadı.

Geçiş Döneminin Genel Özellikleri

- **İçerik:** Hem İslamiyet öncesi kültür hem İslami kültür iç içedir. Didaktik (öğretici) bir amaç güdülür.
- **Dil:** Dile Arapça ve Farsça sözcükler girmiştir. (Hakaniye/Karahanlı Türkçesi)
- **Ölçü:** Hece ölçüsüyle beraber aruz ölçüsü de kullanılmaya başlanmıştır.
- **Nazım Birimi:** Dörtlük ve beyit bir arada kullanılır.
- **Amaç:** Toplumu şekillendirme, dinî ve ahlaki değerleri kazandırma esastır.

gysakademi

Devlet Aklının Şiirle İnşası: Kutadgu Bilig (Mutluluk Veren Bilgi)

Yusuf Has Hacip tarafından 1069-1070 yıllarında Hakaniye Türkçesi ile yazılarak Karahanlı Hükümdarı Tabgaç Buğra Han'a sunulmuştur.

Edebiyatımızdaki "İlk"ler

- İslami devir Türk edebiyatının ilk yazılı eseri.
- Türk edebiyatının ilk mesnevisi.
- Aruz ölçüsünün kullanıldığı ilk eser.
- İlk siyasetname örneği kabul edilir.

Sayılarla Kutadgu Bilig

- 6645 beyit
- 173 dörtlük

Alegorik (Temsili) Yapı: Eser, dört soyut kavramı temsil eden dört sembolik karakterin karşılıklı konuşmalarından oluşur:
Küntogdı (Hükümdar): Adalet, Hukuk;
Aytoldı (Vezir): Saadet, Mutluluk;
Ögdülmiş (Vezirin oğlu): Akıl, Bilgi;
Odgurmuş (Vezirin kardeşi): Akıbet, Kanaat

gysakademi

BİR BAKIŞTA MİLLÎ EDEBİYAT: İLKLER VE EN'LER

Sınavlar için anahtar bilgiler ve dönemin mirası.

- **Başlangıç: 1911**, Selanik, **Genç Kalemler** dergisi, **"Yeni Lisan"** makalesi.
- **Amaç:** Edebiyatı halka indirmek, dilde sadeleşmek, millî konuları işlemek.
- **Dil Anlayışı:** Temelde **İstanbul Türkçesi**.
- **Şiirde Ölçü:** Esas olarak **Hece Ölçüsü** benimsenmiş, ancak Mehmet Âkif ve Yahya Kemal gibi büyük şairler **Aruz'u kullanmaya** devam etmiştir.

Dönemin İlkleri:

- **"Millî Edebiyat" terimi ilk kez** kullanıldı (Genç Kalemler).
- **Kurtuluş Savaşı'nı işleyen ilk roman:** Ateşten Gömlek (Halide Edip).
- **Hikâyeyi İstanbul dışına taşıyan ilk bilinçli yazar:** Refik Halit Karay (Memleket Hikâyeleri).
- **Kadınların gece tiyatroya gitmesini sağlayan ilk oyun:** Lale Devri (Musahipzade Celal).

Dönemin En'leri:

- **Maupassant tarzı hikâyenin en büyük temsilcisi:** Ömer Seyfettin.
- **Manzum hikâyenin en büyük ustası:** Mehmet Âkif Ersoy.
- **Türk edebiyat tarihini bilimsel yöntemle kuran en önemli isim:** Fuat Köprülü.
- **"Türk" kelimesini şiirde ilk kez bilinçle kullanan:** Mehmet Emin Yurdakul.

gysakademi

MİRAS: CUMHURİYET EDEBİYATINA AÇILAN KAPI

Millî Edebiyat; dil, konu ve coğrafya bakımından sınırları yıkarak kendisinden sonraki Türk Edebiyatı'nın temelini atmıştır.

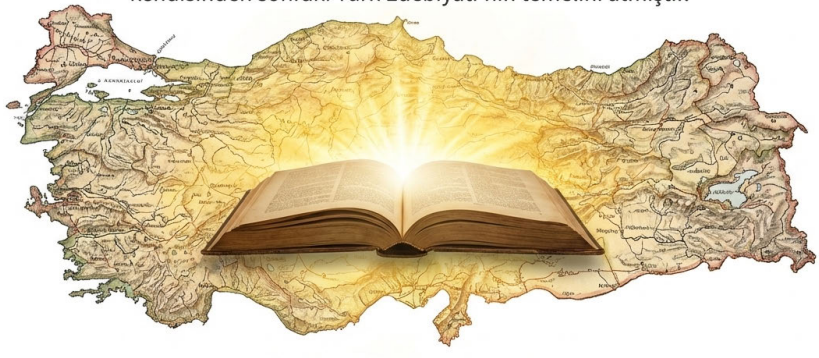

Anadolu, ilk kez bu dönemde edebiyatın ana vatanı olmuştur.

gysakademi

Tanımdan Tescile: Türkiye'nin UNESCO Kültürel Miras Yolculuğu

Sınav Odaklı, Sayısal Verilerle ve Püf Noktalarıyla Kültürel Miras Rehberi

Bu sunum, Türkiye'nin UNESCO nezdindeki kültürel hazinelerini, yasal çerçevelerini ve sınavlar için kritik olan sayısal verilerini adım adım ele alacaktır.

Bu dersle ilgili online 15 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Kültürel Miras Nedir ve Neden Korunmalıdır?

Tanım

Kültürel miras; bir toplumun ortak geçmişini anlatan, kimliğiyle ilgili somut ve soyut değerlerin tümüdür. Geçmişle bugün arasında bağlantı kurar ve geleceğin oluşturulmasında referans sağlar.

Somut Kültürel Miras

Taşınmaz: Anıtlar, arkeolojik sitler (Örnek: Efes Antik Kenti).
Taşınır: Tablolar, heykeller, el yazmaları.

Somut Olmayan Kültürel Miras

Sözlü gelenekler, gösteri sanatları, ritüeller (Örnek: Meddahlık Geleneği).

Doğal Miras

Kültürel boyutu olan fiziki, biyolojik ve jeolojik formasyonlar (Örnek: Pamukkale travertenleri).

gysakademi

Çerçeve 1: Dünya Mirası'nı Koruyan Temel Sözleşme

- **Sözleşme Adı:** Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme
- **Kabul Tarihi ve Yeri:** 💡 **16 Kasım 1972**, UNESCO 17. Genel Konferansı, Paris.
- **Amaç:** Bütün insanlığın ortak mirası kabul edilen, evrensel değere sahip kültürel ve doğal varlıkları korumak ve tanıtmak.
- **Türkiye'nin Süreci:**
  - **Uygun Bulunma:** 14.04.1982 tarih ve 2658 sayılı Kanun.
  - **Onaylanma:** 23.05.1982 tarih ve 8/4788 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı.
  - **Resmî Gazete'de Yayın:** 14.02.1983 tarih ve 17959 sayılı Resmî Gazete.
  - 💡 Resmen Taraf Olma Tarihi: **16.03.1983.**

Değerlendirmeyi kim yapar?
💡 Aday varlıklar, **Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS)** ve **Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN)** uzmanları tarafından değerlendirilir ve Dünya Miras Komitesi kararıyla listeye alınır.

gysakademi

Geleceğin Mirasları: UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi

Geçici Liste Nedir?

Taraf Devletlerin, Dünya Miras Listesi'ne kaydetmeyi düşündükleri varlıkların bir envanteridir.

Bir varlığın asıl listeye aday gösterilebilmesi için öncelikle Geçici Liste'de yer alması zorunludur.

Türkiye'nin Geçici Listesi (Güncel Durum)

İlk İletim Tarihi: **1994**

Toplam Varlık Sayısı: **79**

Kültürel: **72**

Doğal: **3**

Karma (Kültürel/Doğal): **4**

gysakademi

Geçici Liste'den Öne Çıkanlar

Sümela Manastırı (Trabzon)

Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları (Bitlis)

Mardin Kültürel Peyzaj Alanı (Mardin)

Alanya Kalesi (Antalya)

Zeugma Arkeolojik Siti (Gaziantep)

Sardes Antik Kenti ve Bintepeler (Manisa)

Karain Mağarası (Antalya)

İznik (Bursa)

Harput Tarihi Kenti (Elazığ)

Bu liste, Türkiye'nin kültürel ve doğal zenginliğinin ne kadar derin olduğunu ve gelecekte Dünya Mirası Listesi'ne eklenebilecek daha pek çok değere sahip olduğunu göstermektedir.

gysakademi

Bir Varlığın Yolculuğu: Arslantepe Höyüğü

Adım 1: Geçici Liste'ye Giriş

Tarih: 2014

Statü: UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınarak adaylık süreci resmen başlatıldı.

Adım 2: Dünya Mirası Komitesi Toplantısı

Toplantı: 26 Temmuz 2021'de online olarak gerçekleştirilen UNESCO **44.** Dünya Miras Komitesi toplantısı.

Adım 3: Kalıcı Liste'ye Tescil

Karar: Anadolu'nun en eski şehir devletinin kurulduğu Arslantepe Höyüğü'nün UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne kaydedilmesine karar verildi.

7 yıllık bir sürecin sonunda Arslantepe, insanlığın ortak mirası olarak tescillendi.

gysakademi

1. BÖLÜM: MÜHENDİSLİK HARİKALARI

Roma'nın Su ve Yol Hakimiyeti

Vespasianus-Titus Tüneli (Hatay)

*Antik dönemde bir akarsuyun **tüm akışının içinden** geçirildiği **en büyük boyutlu tünel**.*

- Amaç: Sellerin limanı doldurmasını engellemek.
- Toplam Uzunluk (Mecra): **875 metre**
- Tünel Kesimi: **120 metre**
- Yapım Dönemi: **İmparator Vespasianus (69-79)** döneminde başladı, **İmparator Titus (79-81)** döneminde bitti.

Justinianus Köprüsü (Sakarya)

Erken Bizans Dönemi mimari ve teknik uzmanlığının olağanüstü bir temsilcisi.

- Uzunluk: **350 metre**
- Konum: Antik **Bithynia** bölgesi
- Yaptıran: **İmparator Justinianus I (527-565)**

gysakademi

2. BÖLÜM: ANTİK KENT SIRLARI

Dünyada İlk ve Tek Olanlar: Aizanoi ve Kibyra

Aizanoi (Kütahya) - Rekorlar Kenti

- Dünyanın ilk borsalarından biri: Macellum. Duvarlarında, İmparator Diocletian'ın **MS. 301** tarihli enflasyonla mücadele fiyat listesi yer alır.
- Antik dönemde başka hiçbir yerde görülmeyen yapı: **13.500** kişilik Stadyum ve **20.000** kişilik Tiyatronun birleşik bir kompleks olması.
- Tek örnek: Zeus Tapınağı, pseudodipteros plandaki **tek örnektir**.

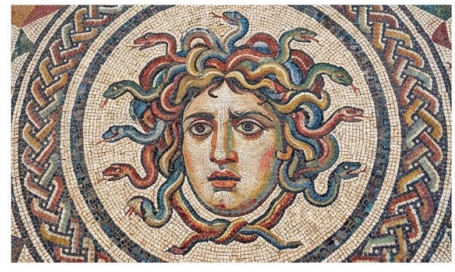

Kibyra (Burdur) - Gladyatörler ve Mozaikler

- Odeon'un orkestra zemininde, yılan saçlı Medusa'yı tasvir eden **dünya çapında benzersiz** bir mozaik bulunur.
- "**Romalılaşmış bir doğu şehrinin iyi bir örneği**" olarak tanımlanır.

gysakademi

2. BÖLÜM: ANTİK KENT SIRLARI

Yönetim Sanatı ve Şehir Planlama Dehası

Likya Uygarlığı Antik Kentleri (Antalya-Muğla)

Tarihteki ilk demokratik birlik.

- **Birlik:** MÖ 1. yy'da **23 kentten** oluşmuştur.
- **Başkent:** **Patara**
- **Demokratik Özellik:** Temsilci sayısı, kentlerin **büyüklük ve nüfusuna oranlı** olarak belirlenirdi. Bu, antik dünyada benzersizdir.

Perge Antik Kenti (Antalya)

Sıcak Pamfilya ovasında bir 'su kenti'.

- **Şehir Planlaması:** Kuzey-güney eksenindeki sütunlu caddeyi boylu boyunca kat eden **su kanalı**, **dört anıtsal çeşme** ve **iki büyük hamam** ile birleşerek kente kimliğini verir.
- **Savunma Sistemi:** Helenistik dönemde inşa edilen sur duvarı, kuleler ve kapılar büyük oranda ayaktadır.

gysakademi

Türk Sanatının Serüveni

Bozkırdan Cumhuriyete

Inter

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Konargöçer Yaşamdan İmparatorluk Estetiğine Bir Yolculuk

Kültür, bir toplumu diğerlerinden ayıran, geçmişten bugüne değişerek devam eden yaşayış ve düşünüş tarzıdır. Türk kültürü ve sanatı da bu dinamik sürecin en canlı yansımasıdır.

Bu sunum, Türk sanatının dört büyük dönüşüm evresini ele alacaktır:

1. İlk Türk Devletleri
Göçebe Ruhun Sanatı

2. İlk Türk-İslam Devletleri
Yeni İnanç, Yeni Formlar

3. Osmanlı Devleti
Bir İmparatorluğun Estetiği

4. Cumhuriyet Dönemi
Ulusal Kimlik Arayışı

gysakademi

BÖLÜM 1: GÖÇEBE RUHUN SANATI

Çadır, Kurgan ve Hayvan Üslubu: Hunlar ve Kök Türkler

Konargöçer yaşam, sanatı taşınabilir ve işlevsel kılmıştır. Hayvancılık, 'hayvan üslubu' adı verilen süsleme sanatının temelini oluşturmuştur.

Sembolizm:
- Aslan ve kartal (güç), kurt (özgürlük), kaplumbağa (ebediyet).

Mimari Miras:
- **Kurgan (Mezar):** Hun mimarisinin en önemli kalıntılarıdır. İçine eşya konulması, ahiret inancının göstergesidir.
- **Çadır:** Kubbe şeklindeki tavanı, sonraki dönem Türk-Türk-İslam mimarisini derinden etkilemiştir.

Öne Çıkan Eserler:
- **Esik Kurganı:** "Altın Elbiseli Adam" buluntusu, maden işçiliğindeki ustalığı sergiler.
- **Kül Tigin Anıt Mezarı:** Kök Türk anıt mezar mimarisi hakkında bilgi veren en önemli yapıdır.

İlk Türk devletlerinde ölen kişinin eşyalarıyla gömüldüğü anıt mezarlara **kurgan** denir. Bu gelenek, **ahiret inancının** varlığının en önemli kanıtıdır.

gysakademi

BÖLÜM 3: BİR İMPARATORLUĞUN ESTETİĞİ

Zirvedeki Sanatlar: Minyatür, Hat ve Resim

- **Mimari:** Sinan'ın kalfası **Davut Ağa** ve öğrencisi **Sedefkâr Mehmet Ağa** onun üslubunu sürdürdü.
  - **Sultan Ahmet Camisi (Mavi Cami)**: Sedefkâr Mehmet Ağa tarafından **1609-1616** yılları arasında inşa edildi.
- **Minyatür:** En önemli isimler **Matrakçı Nasuh** ve **Levni**'dir.
- **Hat Sanatı:** Kurucusu **Amasyalı Şeyh Hamdullah**'tır. **Hafız Osman** bu sanatı zirveye taşımıştır.
- **Resim Sanatı (XIX. yy):**
  - **Osman Hamdi Bey**: Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kurucusu. En bilinen eserleri: *Kaplumbağa Terbiyecisi*, *Silah Taciri*.
  - **Şeker Ahmet Paşa** ve **İbrahim Çallı** dönemin diğer önemli ressamlarıdır.

Püf Noktası: Osmanlı sanatında minyatür, hat ve resim, saray ve elit kesimin estetik anlayışını yansıtan önemli sanat dallarıdır ve dönemlerinin kültürel zirvesini temsil ederler.

gysakademi

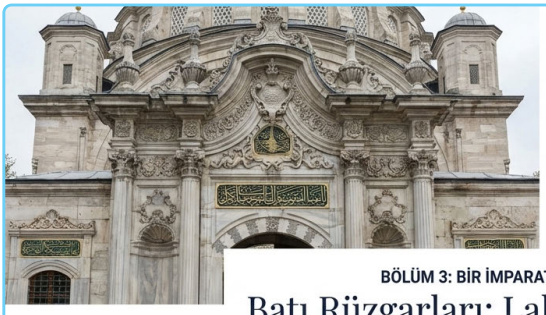

BÖLÜM 3: BİR İMPARATORLUĞUN ESTETİĞİ

- **En güzel örneği**: Nur-u Osmaniye Camisi.
- **XIX. yüzyılda** ise Osmanlı'nın son cilkellenmiş, Mızıka-i Hümâyun önemli eserleri kirtılnandır.

BÖLÜM 3: BİR İMPARATORLUĞUN ESTETİĞİ

Batı Rüzgarları: Lale Devri ve Sonrası

- **Lale Devri (1718-1730)**, Osmanlı'nın Avrupa'ya açıldığı ve Batılılaşma hareketinin başladığı dönemdir.
- **Mimaride Etkileşim**:
  - Aşırı süslemenin ön planda olduğu **Türk-Barok** üslubu ortaya çıkmıştır.
  - En güzel örneği: Nur-u Osmaniye Camisi.
  - **Balyan Ailesi**: Osmanlı'nın son dönem mimarisine imza atmışlardır. En önemli eserleri **Dolmabahçe Sarayı**'dır.
- **Müzikte Etkileşim**:
  - XVIII. **yüzyılda** mehter müziği Batı'yı etkilemiştir.
  - **Mozart,** *Saraydan Kız Kaçırma* operasını bestelemiştir.
  - **Beethoven**, 1811'de bir *Türk Marşı* yazmıştır.
  - **XIX. yüzyılda** ise Batı müziği Osmanlı'yı etkilemiş, Mızıka-i Hümâyun kurulmuştur.

gysakademi

BÖLÜM 4: ULUSAL KİMLİK ARAYIŞI

Cumhuriyet Mimarisi: Millî ve Çağdaş Bir Üslup Arayışı

Yeni devletin kültür anlayışı **çağdaş ve millî** olmak üzere iki temel üzerine kurulmuştur.

I. Ulusal Mimarlık Dönemi: Öncüleri: **Mimar Kemalettin** ve **Vedat Tek**. Üslup: Dış cephede Türk tarihini yansıtan süslemeler, iç planlarda Avrupa etkisi. Etkisi **1930'lu yıllara** kadar sürmüştür.

II. Ulusal Mimarlık Üslubu: 1930'ların sonunda ortaya çıkmıştır. Temelini geleneksel Türk sivil mimarisinden alır. En önemli örnek: **Anıtkabir** (Mimarlar: **Emin Onat** ve **Orhan Arda**).

I. Ulusal Mimarlık Dönemi Örnekleri

Gazi Eğitim Enstitüsü, Mimar Kemalettin

I. Ulusal Mimarlık Dönemi Örnekleri

Ankara Palas, Vedat Tek

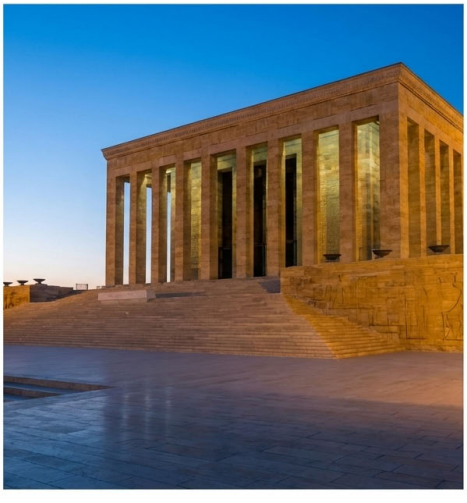

gysakademi

BOZKIRDAN DÜNYAYA: İLK TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

Tarih Sahnesine Çıkış, Göçler ve Kurulan İlk Devletler

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Başlangıç: Türk Adı ve Anayurt

Türk Adının Anlamı

- **Ziya Gökalp:** Nizam sahibi, töreli
- **Wambery:** Türemek
- **Kaşgarlı Mahmut:** Olgunluk çağı
- **Uygurlar:** Güç, kuvvet
- **Çin Kaynakları:** Miğfer

Püf Noktası

'Türkiye' adı coğrafi bir terim olarak **ilk kez VI. yüzyılda** Bizans kaynaklarında Orta Asya için kullanılmıştır. **XI. yüzyıldan itibaren Anadolu** için kalıcı hale gelmiştir.

İlk Anayurt: Orta Asya

gysakademi

Medeniyetin Beşiği: Orta Asya'nın Kadim Kültürleri

Anav Kültürü (MÖ 4000-1000)

Orta Asya'nın **en eski** kültürüdür. At **ilk kez** bu kültürde görülmüştür.

MÖ 2500-1700

Afanesyevo Kültürü (MÖ 2500-1700)

Türklerin **en eski** kültür merkezidir.

MÖ 1700-1200

Andronova Kültürü (MÖ 1700-1200)

Yayılma alanı **en geniş** olan kültürdür. **İlk defa** tunç ve altından eşyalara rastlanmıştır.

MÖ 1200-700

Karasuk Kültürü (MÖ 1200-700)

Demir madeninin işlendiği **ilk** kültür merkezidir.

MÖ 700-300

Tagar Kültürü (MÖ 700-300)

Orta Asya kültürleri içinde **en gelişmiş** olanıdır.

gysakademi

BOZKIRDAN DÜNYAYA: İLK TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

Tarih Sahnesine Çıkış, Göçler ve Kurulan İlk Devletler

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Başlangıç: Türk Adı ve Anayurt

Türk Adının Anlamı

- **Ziya Gökalp:** Nizam sahibi, töreli
- **Wambery:** Türemek
- **Kaşgarlı Mahmut:** Olgunluk çağı
- **Uygurlar:** Güç, kuvvet
- **Çin Kaynakları:** Miğfer

Püf Noktası

'Türkiye' adı coğrafi bir terim olarak **ilk kez VI. yüzyılda** Bizans kaynaklarında Orta Asya için kullanılmıştır. **XI. yüzyıldan itibaren Anadolu** için kalıcı hale gelmiştir.

İlk Anayurt: Orta Asya

gysakademi

Medeniyetin Beşiği: Orta Asya'nın Kadim Kültürleri

Anav Kültürü (MÖ 4000-1000)

Orta Asya'nın **en eski** kültürüdür. At **ilk kez** bu kültürde görülmüştür.

MÖ 2500-1700

Afanesyevo Kültürü (MÖ 2500-1700)

Türklerin **en eski** kültür merkezidir.

MÖ 1700-1200

Andronova Kültürü (MÖ 1700-1200)

Yayılma alanı **en geniş** olan kültürdür. **İlk defa** tunç ve altından eşyalara rastlanmıştır.

MÖ 1200-700

Karasuk Kültürü (MÖ 1200-700)

Demir madeninin işlendiği **ilk** kültür merkezidir.

MÖ 700-300

Tagar Kültürü (MÖ 700-300)

Orta Asya kültürleri içinde **en gelişmiş** olanıdır.

gysakademi

YÜZYILIN EN AĞIR ANTLAŞMASI: Küçük Kaynarca (1774)

I. Abdülhamit döneminde, 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalandı.

1. **Kırım'a Bağımsızlık:**
   - Halkı Türk ve Müslüman olan **İLK TOPRAK KAYBI.**
2. **Savaş Tazminatı:**
   - Osmanlı Devleti tarihinde **İLK KEZ SAVAŞ TAZMİNATI** ödedi.
3. **Kapitülasyonlar:**
   - Rusya'ya kapitülasyon verildi. Osmanlı **İLK KEZ** bir devlete **zorla** kapitülasyon verdi.
4. **Ortodoksların Koruyuculuğu:**
   - Rusya, Osmanlı'nın iç işlerine karışma fırsatı buldu.
   - Rusya, İstrnanlı'nın daimi elçi bulundurma hakkı kazandı.
5. **İstanbul'da Elçi Bulundurma:**
   - Rusya, İstanbul'da daimi elçi bulundurma hakkı kazandı.

Bu antlaşma, Rusya ile imzalanan ilk AĞIR antlaşmadır.

gysakademi

I. Abdülhamit Dönemi (1774-1789): Yenilginin Gölgesinde Islahat Arayışları

Diplomatik Gelişme

Aynalıkavak Tenkihnamesi (Antlaşması) (1779):
Kırım'ın yönetimi Rus yanlısı Şahin Giray'a bırakıldı. Bu, Kırım'ın ilhakından önceki son adımdı.

Dönemin Islahatları

Mali:
Esham senetleri (III. Mustafa döneminde hazırlanmıştı) **uygulamaya konuldu.**

Askeri:
- Subay yetiştirmek için **İstihkam Okulu** açıldı.
- Humbaracı ve Lağımcı ocakları yeniden düzenlendi.
- **Mühendishane-i Bahr-i Hümayun** (Deniz Mühendehanesi) geliştirildi.

İdari:
- **Cülus bahşişi kaldırıldı.**
- Ulufe alım-satımı yasaklandı.

gysakademi

III. Selim (1789-1807): Radikal Yenilikler ve "Nizam-ı Cedid"

Padişahın Profili

- **İlk köklü, planlı ve radikal** ıslahatları yapan padişahtır.
- **Gerileme Dönemi'nin son, Dağılma Dönemi'nin ilk padişahı** olarak kabul edilir.

Dönemi Başlatan Antlaşmalar

Ziştovi Antlaşması (1791): Avusturya ile savaşları bitirdi. Avusturya ile imzalanan **son esaslı antlaşmadır.**

Yaş Antlaşması (1792): Rusya ile savaşları bitirdi.
- **En Önemli Sonucu: Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu kesin olarak kabul edildi.**
- **Sınav Sorusu:** Bu antlaşma ile **Gerileme Dönemi BİTTİ, Dağılma Dönemi BAŞLADI.**

Islahatların Genel Adı

- Yaptığı tüm yenilikler **"Nizam-ı Cedid" (Yeni Düzen)** olarak anılır. Islahatlarda **Fransa** örnek alınmıştır.

gysakademi

Osmanlı'nın Son Dönemi ve Milli Mücadele'nin Doğuşu (1911-1919)

Sınav Odaklı Stratejik Özet

Bu sunum, Trablusgarp Savaşı'ndan Milli Mücadele'nin örgütlenme aşamasına uzanan kritik **8 yıllık** dönemi, sınavda çıkabilecek kilit bilgilerle ele almaktadır. Olayların kronolojik akışını takip ederken; tarihler, antlaşma maddeleri, önemli isimler ve püf noktaları üzerine odaklanacağız.

Önemli Tarihler | Antlaşmalar ve Maddeler | Kilit İsimler | Sınav Püf Noktaları

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Sahneye Çıkış: Trablusgarp Savaşı (1911-1912)

Nedenler

- İtalya'nın ham madde ve pazar arayışı.
- Osmanlı'nın bölgeye ordu göndereememesi (Mısır İngiliz işgalinde, donanma Haliç'te).
- Rusya ile İtalya arasında imzalanan **Racconigi Antlaşması (1909).**

Gelişmeler

- İtalya; Derne, Tobruk, Bingazi'yi işgal etti.
- Bölgeye giden gönüllü subaylar:
  - **Mustafa Kemal**: "Gazeteci Şerif" takma adıyla, Kurmay Binbaşı rütbesiyle Derne ve Tobruk'a gitti.
  - **Enver Paşa**: "Hamdi" takma adıyla Bingazi'ye gitti.
- İtalya, Osmanlı'yı barışa zorlamak için **On İki Ada**'yı işgal etti ve **Çanakkale Boğazı**'nı ablukaya aldı.

Sonuç: Uşi Antlaşması (15 Ekim 1912)

- Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakıldı. (**Kuzey Afrika'daki son toprak parçası kaybedildi.**)
- On İki Ada, Balkan Savaşları sonuna kadar **geçici olarak** İtalya'ya bırakıldı.
- Trablusgarp halkı dini yönden Halife'ye bağlı kalacak (Kültürel bağları koruma amacı).

Sınav Notları

- Dünya tarihinde **savaş uçağı ilk kez** bu savaşta kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in **sömürgeciliğe karşı ilk** savaşıdır ve bu savaş sonrası **Binbaşılığa** terfi etmiştir.

gysakademi

Balkanlar'da Büyük Kopuş: Balkan Savaşları (1912-1913)

I. Balkan Savaşı (1912)

- **Saldıranlar:** Sırbistan, Yunanistan, Bulgaristan, Karadağ.
- **Yenilgi Nedenleri:** Ordunun siyasete karışması, birden fazla cephede savaşılması.
- **Kritik Olay: Babı Ali Baskını (23 Ocak 1913).** İttihat ve Terakki, savaşın kötü gidişatını bahane ederek yönetime el koydu. Bu, rejime değil, hükümete yönelik **ilk hükümet darbesidir.**
- **Sonuç: Londra Antlaşması (30 Mayıs 1913)** ile Osmanlı'nın sınırı **Midye-Enez hattı** oldu. Doğu Trakya kaybedildi.
- Savaş sırasında **Arnavutluk** bağımsızlığını ilan etti (**Osmanlı'dan ayrılan son Balkan ulusu**).

II. Balkan Savaşı (1913)

- **Neden:** Bulgaristan'ın I. Savaş'ta en fazla toprağı alması.
- **Taraflar:** Sırbistan, Yunanistan, Karadağ ve **Romanya** (I. Savaşa katılmamıştı) Bulgaristan'a saldırdı.
- **Osmanlı'nın Rolü:** Fırsattan yararlanarak **Enver Paşa** komutasında **Edirne ve Kırklareli**'ni geri aldı.
  - Enver Paşa'ya 'Edirne Fatihi' unvanı verildi).
- **Sonuç Antlaşmaları:** Bükreş, İstanbul, Atina Antlaşmaları.

Genel Sonuçlar ve Önemi

- Batı Trakya, Makedonya ve Ege Adaları (Gökçeada ve Bozcaada hariç) kaybedildi.
- **Osmancılık** fikri önemini yitirdi, **Türkçülük** akımı güçlendi.
- Balkanlar'daki Türkler azınlık durumuna düştü (**Batı Trakya Türkleri sorunu** başladı).

gysakademi

Egemenlik Adımları: Okullar, Borçlar ve Demiryolları

Yabancı Okullar

Kanun: 26 Eylül 1925 tarihli Maarif Teşkilatı Kanunu ile Türk kanunlarına bağlandı.

Dersler: Türkçe, Coğrafya, Felsefe derslerinin Türk öğretmenlerce okutulması zorunlu kılındı.

Sınav Pusulası

Fransa ve Papalık'ın müdahale girişimi, Türkiye tarafından 'iç mesele' sayılarak reddedildi. Bu, Türk dış politikasının **ilk diplomatik başarısı** kabul edilir.

Dış Borçlar

Paylaşım: Osmanlı borçları Lozan'da paylaştırıldı. En büyük alacaklı **Fransa** idi.

Kriz: 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı nedeniyle ödemeler aksadı.

Çözüm: **22 Nisan 1933**'te yeni bir sözleşme ile borçlar taksitlendirildi ve **1954** yılına kadar tamamen ödendi.

Adana-Mersin Demiryolu

Politika: Yabancı işletmeleri millileştirme politikası.

Sonuç: Fransız şirketinin işlettiği demiryolu, **22 Haziran 1929**'da imzalanan antlaşma ile satın alındı.

gysakademi

PERDE 2: Dünya Sahnesinde Oyun Kurucu (1932-1939)

1932'den itibaren Türkiye, Lozan'dan kalan sorunları çözmüş, uluslararası barışa aktif katkı sunan, saygın ve proaktif bir güce dönüşmüştür. "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi, artık bir savunma mekanizması değil, bir dünya vizyonudur.

Dönüm Noktası: Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne Girişi (18 Temmuz 1932)

gysakademi

Milletler Cemiyeti'ne Katılım: Uluslararası İtibarın Tescili (18 Temmuz 1932)

Süreç

- Teklif eden: İspanya
- Destekleyen: Yunanistan

Önemi

- Türkiye'nin barışçı politikasının uluslararası alanda kabul görmesidir.
- Uluslararası itibarı artmış, Boğazlar gibi sorunların çözümünde diplomatik avantaj sağlamıştır.
- Türkiye, üye olduktan **iki yıl sonra** konsey üyeliğine seçilmiştir.

Sınav Pusulası

Geç Katılım Nedenleri:
1) Cemiyetin Musul sorunundaki taraflı tutumu.
2) SSCB'nin başlangıçta Türkiye'nin üyeliğine sıcak bakmaması.

İlk Temsilci:
Cemal Hüsnü Taray

Cemiyetin Gündemindeki Konular:
Musul, Bozkurt-Lotus, Hatay ve Etabli.

gysakademi

COĞRAFİ KONUM: Türkiye'nin Dünya Üzerindeki Yeri

Sınav Odaklı Stratejik Özet

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Coğrafi Konumun İki Temel Direği

Dünya üzerindeki bir yerin konumunu belirleyen her şey **coğrafi konumdur**.
Bu konum iki ana başlıkta incelenir:

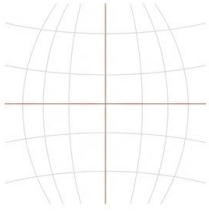

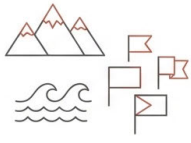

1. Matematik (Mutlak) Konum

- Bir yerin Ekvator'a ve başlangıç meridyenine göre, yani enlem ve boylamlarla ifade edilen net adresidir.
- *Değişmez, evrensel değerlerdir.*

2. Özel (Göreceli) Konum

- Bir yerin denizlere, kıtalara, komşulara, boğazlara ve yeryüzü şekillerine göre sahip olduğu durumdur.
- *Stratejik ve ekonomik sonuçlar doğurur.*

gysakademi

Matematik Konumun Temeli: PARALEL (ENLEM)

Bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden değeridir.

- **Başlangıç Paraleli:** 0° Ekvator. En uzun paralel dairesidir (40.076 km).
- **Toplam Sayı:** 180 adet (90° Kuzey, 90° Güney).
- **Mesafe:** İki paralel arası uzaklık her yerde sabittir ve 111 km'dir.

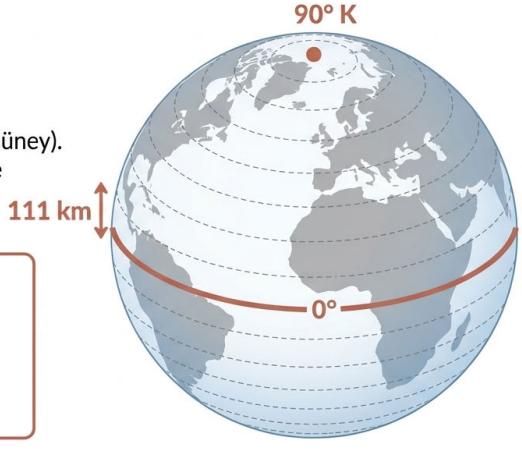

Sınav Püf Noktası

- Paralellerin boyları Ekvator'dan kutuplara doğru **kısalır**.
- 90° Kuzey ve Güney paralelleri bir daire değil, **noktadır**.

gysakademi

Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri

Sınav Odaklı Stratejik Analiz ve Püf Noktaları

7 Bölge, Kritik Veriler, Karşılaştırmalı Özetler

Bu dersle ilgili online 20 soru çözmek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Temel Kavramlar: Bir Alanı "Bölge" Yapan Nedir?

Bir alanı 'bölge' yapan, kendi içindeki **benzerlikleri** ve çevresine göre **farklılıklarıdır**. Bölgelerin sınırları kesin hatlarla ayrılmaz, **geçiş özelliği** gösterir.

Coğrafi Bölgeleri Oluşturan Etmenler

Doğal (Fiziki) Etmenler
- Yer Şekilleri
- İklim
- Bitki Örtüsü

Beşeri Etmenler
- Nüfus
- Yerleşme

Ekonomik Etmenler
- Tarım ve Hayvancılık
- Sanayi ve Madencilik
- Ticaret, Turizm

Sınav Notu
Bölgelerin **sınıflandırılması**, bu üç ana etmen grubundan bir veya birkaçının **ortak özelliklerine** göre çizilir.

gysakademi

Türkiye'nin Vizyonu: Bölgesel Kalkınma Projeleri

Proje Adı	Kapsadığı İl Sayısı	Temel Amaç ve Özellikler	Sınav Notu (Püf Noktası)
GAP	9	Sosyal istikrar ve ekonomik büyüme. Pamuk üretimi **artmış**, mercimek üretimi **azalmıştır**.	Adıyaman, Batman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şırnak
DAP	15	Tarım ve hayvancılığa dayanan ekonomiyi geliştirmek, sosyal ve kültürel kalkınma sağlan.	**Sivas**, İç Anadolu Bölgesi'nde olmasına rağmen DAP kapsamındadır.
DOKAP	7	Göçü önlemek, ürün çeşitliliğini artırmak ve turizmi geliştirmek.	Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon
YHGP	4	Havzadaki taşkın, erozyon, su ve çevre kirliliği sorunlarını çözümlemek.	**Samsun, Çorum, Amasya ve Tokat**, DOKAP ve YHGP projelerinin **her ikisinde de** yer alır.
KOP	Belirtilmemiş	Bir sulama projesidir. Göksu Nehri'nin suları **Mavi Tünel** ile Konya Ovası'na taşınır.	Obrukların tarım arazilerine verdiği zararı azaltma amacı da taşır.
ZBK	3	Özel sektöre yeni yatırım alanları açmak, kömür ve demir-çelik işletmelerini modernize etmek.	Zonguldak, Bartın, Karabük
Kıbrıs Su Temini	Belirtilmemiş	Anamur'daki **Dragon Çayı**'nın suyu, Alaköprü Barajı'ndan toplam **100 km** boru ile Kıbrıs'taki Geçitköy Barajı'na taşınır.	

gysakademi

Karadeniz Bölgesi: Heyelan, Çay ve Dağınık Yerleşme

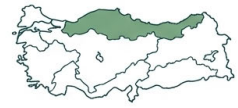

Genel Özellikler

- Boylama bağlı yerel saat farkının **en fazla** olduğu bölgedir.
- Heyelan riskinin **en yüksek** olduğu yerdir (Eğim + Killi Yapı + Yağış).
- **En fazla** göç veren bölgedir. Kırsal nüfus oranında **birincidir.**
- Bulutluluk ve nisbi nemin **en fazla** olduğu bölgedir.
- Nadas uygulamasının **görülmediği** tek bölgedir.
- Başlıca madenler: Taş kömürü (Zonguldak), Bakır (Küre, Murgul). Bakır üretiminin **yarısından fazlası** buradadır.

Püf Noktası: Bölümler Arası Farklar

Batı Karadeniz: En gelişmiş bölümdür. Demir-çelik sanayisi (Ereğli, Karabük) yoğundur ve taş kömürü çıkarımında **birincidir.**

Orta Karadeniz: Yer şekilleri **en sade** olan bölümdür. Dağlar kıyıdan uzaktır, bu sayede **Bafra ve Çarşamba** deltaları oluşmuş ve ulaşım **en kolay** bu bölümde sağlanmıştır.

Doğu Karadeniz: Yağış, nem ve bulutlanmanın **en fazla** olduğu bölgedir. Yıllık sıcaklık farkı **en azdır.** Tarımsal nüfus yoğunluğu **en fazladır.**

gysakademi

Akdeniz Bölgesi: Toroslar, Seracılık ve Karstik Zenginlik

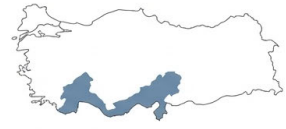

Genel Özellikler

- Karstik arazinin ve göllerin **en fazla** yer tuttuğu bölgedir. (Örnek: Damlataş, İnsuyu, Cennet-Cehennem)
- Kış sıcaklığının **en yüksek** olduğu bölgedir, bu sayede seracılık çok gelişmiştir.
- Yıl içinde **birden fazla** tarım ürünü alınır.
- Türkiye'nin **en büyük** delta ovası olan **Çukurova** buradadır.
- Dağlar kıyıya paralel uzandığı için ulaşım geçitlerle sağlanır: **Sertavul, Belen, Gülek, Çubuk.**
- Kıl keçisi yetiştiriciliği Toroslar'da yaygındır.

Püf Noktası: Bölümler Arası Farklar

Antalya Bölümü: Adana Bölümü'ne göre **daha engebeli** ve tarım alanları **daha dardır.** Yağış miktarı **daha fazladır** (yaklaşık 1000 mm). Turizm gelirleri **daha yüksektir.**

Adana Bölümü: Çukurova, Silifke gibi verimli ovalara sahiptir. Sanayi, tarım ve ulaşım **daha gelişmiştir.** Nüfus **daha fazladır.** Yağış miktarı **daha azdır** (Adana 600 mm).

gysakademi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi: GAP'ın Dönüşümü, Petrol ve Kuraklık

Genel Özellikler

- Yer şekilleri **sade** ve ortalama yükseltisi **az** olan bölgelerdendir.
- Yaz sıcaklığı ve buharlaşmanın **en şiddetli** olduğu bölgedir.
- Doğal gölü **olmayan** tek bölgemizdir (Sadece baraj gölleri bulunur).
- Pamuk ve kırmızı mercimek üretiminde **birinci** sıradadır.
- **GAP** ile birlikte sulama artmış, pamuğun üretim alanı genişlemiştir.
- Önemli yeraltı kaynakları: Petrol (Batman), Fosfat (Mardin-Mazıdağı).

Püf Noktası: Bölümler Arası Farklar

Orta Fırat Bölümü: Dicle Bölümü'ne göre **daha fazla nüfusa** sahiptir. Sanayi ve ticaret (Gaziantep) **daha gelişmiştir.** Akdeniz ikliminden etkilenir (Zeytin ve Antep fıstığı tarımı kanıtıdır).

Dicle Bölümü: Petrol çıkarım alanları ve **Batman Petrokimya Tesisi** bu bölümdedir. Yer şekilleri ve iklim, Orta Fırat'a göre **daha az elverişlidir.**

gysakademi

Başlık: Türk Tarihinde Bir Bayrak Yarışı: Bozkırdan Cumhuriyete

Alt Başlık: Sınavlar İçin Kilit Devletler, Önemli Olaylar ve Püf Noktaları

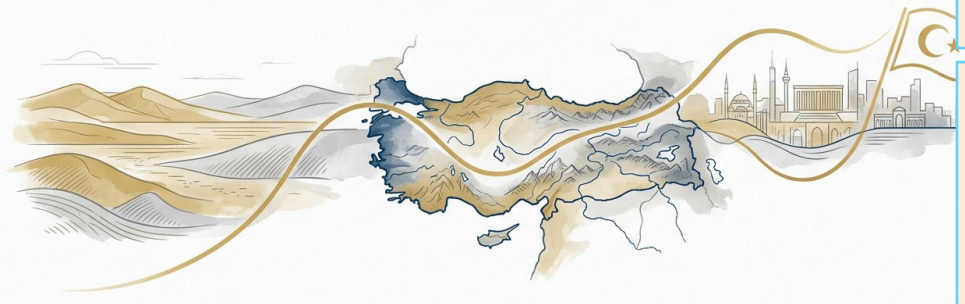

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Bozkırın İlk İmparatorları: Hun Mirası

Bölüm 1: Asya Hun Devleti (MÖ 220 - MS 216)

- **Merkez:** Ötüken. Orta Asya'da kurulmuş **ilk** Türk devletidir.
- **Kurucu:** Teoman Han.
- **En Parlak Dönem:** Mete Han.
  - **Püf Noktası:** Türk siyasi birliğini **ilk kez** sağladı.
  - **İlkleri:** Kurultayı kurdu, kut anlayışını ve ikili teşkilatı uyguladı.
- **Yıkılış: MS 216**'da Güney Hun Devleti'nin yıkılmasıyla son buldu.

Bölüm 2: Avrupa (Batı) Hun Devleti (375 - 469)

- **Merkez:** Orta Macaristan. Avrupa'da kurulan **ilk** Türk devletidir.
- **Kurucu:** Balamir.
- **En Parlak Dönem:** Attila.
  - **Unvanları:** "Tanrı'nın Kamçısı", "Cesur Kavimlerin Efendisi". Alman Nibelungen Destanı'nda "Etzel" olarak anılır.
  - **Önemli Olaylar:**
    - Doğu Roma (Bizans), Margos Antlaşması ile vergiye bağlandı.
    - **447** yılında II. Balkan Seferi düzenlendi.
    - **Püf Noktası:** Anatolios Antlaşması ile Bizans'tan alınan vergi **üç katına** çıkarıldı.
- **Dış Politika (Uldız Dönemi):** Doğu Roma baskı altında tutulacak, Batı Roma ile dostluk kurulacak.

gysakademi

Tarihe "Türk" Adını Yazdıranlar: Kök Türkler

Bölüm 1: I. Kök Türk Devleti (552 - 630)

- **Merkez:** Ötüken.
- **Özelliği:** Tarihte **"Türk"** adıyla kurulan **ilk** devlettir.
- **Yönetim:**
  - **Kurucu:** Bumin Kağan.
  - **İkili Teşkilat:** Doğu'yu Bumin Kağan yönetirken, batı kanadını kardeşi **İstemi Yabgu** yönetmiştir.
  - **Diplomatik Püf Noktası:** İstemi Yabgu'nun Sasanilere karşı Bizans'la anlaşmak için gönderdiği elçilik heyeti, Orta Asya'dan Bizans'a giden **ilk Türk elçilik heyetidir**. (Elçi: Maniah)
- **En Parlak Dönem:** Mukan Kağan.
- **Zayıflama:** Tapo Kağan Dönemi'nde Budizm'in kabul edilmesi ve Çin entrikaları.

Bölüm 2: II. Kök Türk (Kutluk) Devleti (682 - 742)

- **Kuruluş: Elli yıllık** Çin esaretinden sonra **Kutluk Kağan** liderliğinde kuruldu.
- **Püf Noktası:** Kutluk Kağan'a, "devleti derleyip toparlayan" anlamında **"İlteriş"** unvanı verilmiştir.
- **Askeri Başarı:** Kutluk Kağan, Çin'e **kırk altı** başarılı sefer yapmıştır.
- **Efsanevi Yönetim:** Bilge Kağan, devleti kardeşi **Kül Tigin** ve bilge vezir **Tonyukuk** ile birlikte yönetmiştir.
- **Kalıcı Miras:** Türk tarihinin ve edebiyatının **ilk yazılı örnekleri** olan Orhun Abideleri bu dönemde dikilmiştir.
- **Yıkılış:** Basmil, Karluk ve Uygur boylarının birleşmesiyle sona erdi.

gysakademi

BOZKIRDAN MEDRESEYE: TÜRK MEDENİYETİNİN DÖNÜŞÜM YOLCULUĞU

Eğitim, Bilim ve Sanatta İslamiyet Öncesi ve Sonrası Dönemler

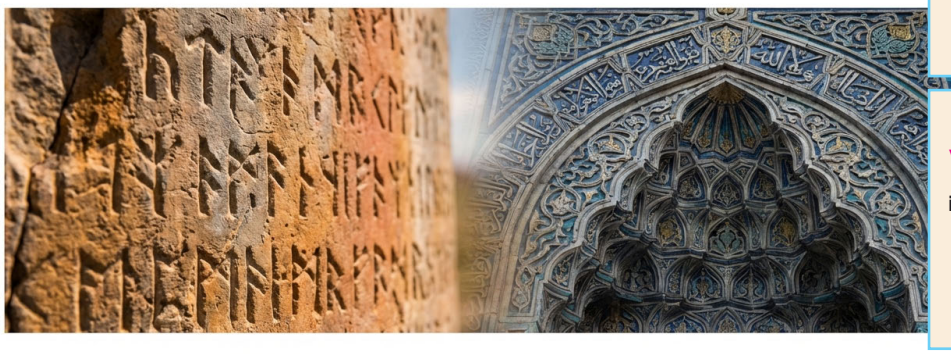

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Yaşam Tarzıyla Şekillenen Eğitim: Töre ve Alp İnsan

- İlk Türk devletlerinde eğitimin temelini **Töre** (sözlü hukuk ve gelenekler) oluştururdu.
- Toplumsal eğitimin taşıyıcıları **ozanlar**; araçları ise destanlar, şiirler ve atasözleriydi.
- ***Hedef:*** Savaşçı, bilge ve erdemli **'Alp İnsan'** yetiştirmekti. Bu, bir erdem olarak kabul edilirdi.
- Eğitim disiplinli ve uygulamalıydı: Ata binme, ok atma ve kılıç kullanma çocuk yaşta başlardı.

PÜF NOKTASI

Eğitim, örgün kurumlardan çok, yaşamın içinde (aile ve toplum) gerçekleşen **yaygın eğitim** niteliğindeydi.

gysakademi

Taşlara Kazınan Bilgi: Orhun Yazıtları ve Erken Bilim

Kök Türkler, **38 harften** oluşan alfabeleriyle Türk tarihinin bilinen **ilk yazılı eseri** olan **Orhun Yazıtları**'nı bıraktı. Bu yazıtlar, sözlü kültürden yazılı kültüre geçişin en önemli adımıdır.

Uygurlar döneminde yerleşik hayatla birlikte **örgün eğitim** kurumları ve kütüphaneler ortaya çıktı. Eserler tomar şeklinde veya günümüzdeki gibi kitap formunda yazılıyordu.

Bilimsel Gelişmeler:

Astronomi: Zamanı ölçmek için Güneş yılını esas alan **12 Hayvanlı Türk Takvimi** kullanıldı.

Matematik: Erken dönemlerden itibaren **on tabanlı (desimal)** sayı sistemi kullanılıyordu.

Madencilik: **Ergenekon Destanı**'nda anlatıldığı gibi demir işlemeciliği ileri düzeydeydi.

Tıp: Hunlar hayvan hastalıklarını **misk otuyla dağlama** yaparak tedavi ediyordu. Uygurlar ise sarımsak ve soğanı ilaç yapımında kullanıyordu.

gysakademi

Bir Medeniyetin Kodları: Bozkırdan Saraya Türk Düşünce Yolculuğu

İslamiyet Öncesi Türk Toplumunun Temel Yapı Taşları

- Türkler, tarihin en eski dönemlerinden itibaren millet ve devlet olma fikrine sahip olmuş, bu fikirler etrafında siyasi teşekküller kurmuşlardır.
- Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletleri, "boy birliği" şeklinde ortaya çıkmıştır.
- Bu toplumun sosyal yapısı, birbirine sıkı sıkıya bağlı unsurlardan oluşur. Bu yapı, Türklerin zorlu coğrafyalarda varlıklarını korumalarını sağlamıştır.

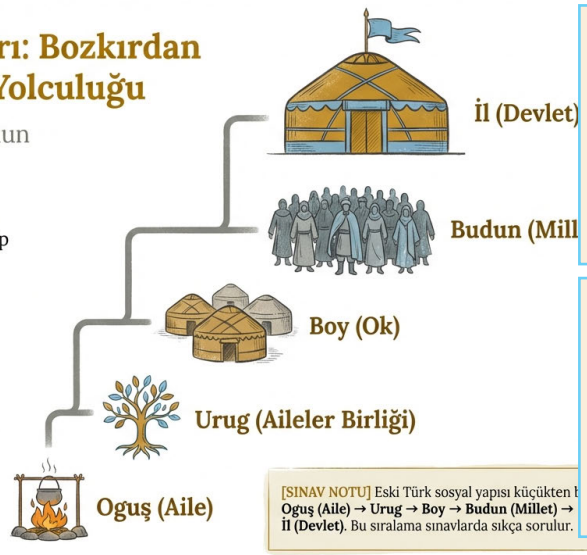

[SINAV NOTU] Eski Türk sosyal yapısı küçükten b
Oguş (Aile) → Urug → Boy → Budun (Millet) → İl (Devlet). Bu sıralama sınavlarda sıkça sorulur.

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Boylar Birliğinden Devlete: "İL" Kavramının Doğuşu

Devlet, Türklerde **"il"** veya **"el"** adıyla anılırdı. Bu kelime aynı zamanda **barış** anlamına da geliyordu.

Budunların bir **kağan** etrafında bir araya gelmesiyle "il" oluşurdu. Dolayısıyla devletin kurucusu ve gerçek sahibi **budun (millet)** olarak kabul edilirdi.

Devletin meşruiyeti, emretme hakkının yönetilenler tarafından "meşru" kabul edilmesine bağlıydı. Aksi durum **zorbalık** olarak görülürdü.

Konargöçer hayatın zorunlu kıldığı teşkilatlanma, devletin **4 temel unsurunu** belirlemiştir:

[SINAV NOTU] Devletin unsurları (Oksızlık, Ülke, Halk, Teşkilat) ve "il" kelimesinin "barış" anlamı taşıması önemlidir. Mete Han'ın **26 boyu** tek bayrak altında toplaması, bu yapının ilk ve en güçlü örneğidir.

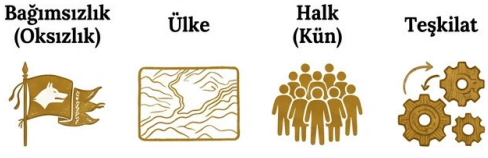

gysakademi

Yönetme Gücünün Kaynağı: KUT Anlayışı

Türklerde devleti yönetme yetkisinin kağana, **Gök Tengri tarafından** verildiğine inanılırdı. Siyasi gücün kaynağı **ilahidir.**

Bu siyasi iktidar kavramı **"Kut"** tabiri ile ifade edilirdi.

Kut, **kan yoluyla** geçtiği için bütün hanedan üyeleri kağan olma hakkına sahipti. Bu durum sık sık taht kavgalarına yol açmıştır.

- Kağan olabilmek için **"kut"** almış belirli bir aileye mensup olmak gerekirdi:
  - Hunlarda: **Tu-ku**
  - Kök Türklerde: **Aşina**
  - Uygurlarda: **Yağlakâr**
- Gök Tengri, kağana **"kut"** (siyasi güç) ile birlikte, iktisadi güç anlamına gelen **"ülüş"** (pay, hisse) de bağışlardı. Kağan, bu maddi varlığı halka adil bir şekilde dağıtmakla yükümlüydü.

[SINAV NOTU] Kut: Gök Tengri tarafından verilen ilahi yönetme yetkisi. Kan yoluyla geçer. Türk kağanı "tanrı-kral" değildir, yetkileri Töre ile sınırlıdır. Ülüş ise kutun ekonomik boyutudur.

gysakademi

TÜRK EĞİTİM TARİHİNDE BİR YOLCULUK

Kökenlerden İmparatorluğa: İslamiyet Öncesi, Karahanlı, Selçuklu ve Osmanlı Dönemleri

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Eğitimin Evrimi: Yol Haritamız

Türk eğitim tarihini, toplumu derinden etkileyen iki büyük dönüm noktası ekseninde üç ana döneme ayırarak inceleyeceğiz:

1. İslamiyet Öncesi Türk Devletlerinde Eğitim

- Hunlar, Kök Türkler ve Uygurlar

2. İslamiyet'in Kabulünden Sonra Türklerde Eğitim

- Karahanlılar: Türk-İslam Sentezinin Doğuşu
- Selçuklular: Eğitimin Sistematikleşmesi
- Osmanlılar: İmparatorluk ve Kurumları

3. Cumhuriyet Döneminde Eğitim

- (Bu sunumun kapsamı dışındadır.)

gysakademi

BÖLÜM 1: Töre, Söz ve Savaş

İslamiyet Öncesi Türk Devletlerinde Eğitim

Temel Özellikler:

- **Yaşam Odaklı:** Eğitim, göçebe bozkır yaşamının gerektirdiği pratik becerilere dayanır.
- **Töre'nin Rolü:** Toplumsal düzeni sağlayan yazısız kurallar olan 'töre', eğitimin temelini oluşturur.
- **Sözlü Gelenek:** Şiir, destan (Oğuz Kağan Destanı) ve atasözleri en önemli eğitim araçlarıdır.
- **Örgün Eğitim Yokluğu:** Bu döneme ait sistemli, planlı okul (örgün eğitim) olduğuna dair kesin bir kanıt yoktur.
- **İdeal İnsan Tipi:** 'Alp'
  - Dışa dönük, akıncı, cesur, mert ve savaşçı insan modeli hedeflenir.

gysakademi

Etkili Öğretimin Şifreleri: İlkelerden Yöntemlere Uzman Kılavuzu

Sınav başarısı için öğretim ilke, strateji ve yöntemlerini temelden zirveye birlikte inşa edelim.

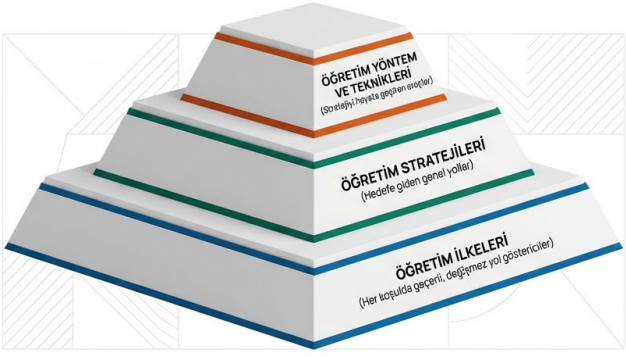

Bu sunumda, öğretimin yapı taşlarını bir piramit gibi katman katman ele alacağız. Sağlam bir temel olan **İlkeler** ile başlayacak, ana iskeleti kuran **Stratejiler** ile devam edecek ve son olarak bu yapıyı hayata geçiren **Yöntem ve Teknikler** ile zirveye ulaşacağız.

Bu dersle ilgili online 30 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Temelin Temeli: Öğrenci ve Süreç Odaklı İlkeler

1. Düzeye Uygunluk (Öğrenciye Görelik)

Öğrencinin yaşı, ilgi ve ihtiyaçları, hazırbulunuşluğu gibi bireysel farklılıklarının dikkate alınmasıdır.

Püf Noktası: Etkili uygulama için **öncelikle** öğrencinin hazırbulunuşluk durumu dikkate alınmalıdır.

3. Sosyallik

Bireyin özgürce karar verirken çevresiyle uyum içinde olmasını ve kurallara uymayı öğrenmesini hedefler.

4. Transfer

Öğrenilen bir bilginin farklı bir problem durumunda veya derste kullanılabilmesidir. (Örnek: Matematikteki kuralı Fizik'te kullanmak).

2. Yaparak-Yaşayarak Öğrenme

Öğrencinin birden çok duyu organıyla sürece aktif katılımıdır. Bu, öğrenmeyi en kalıcı hale getiren ilkedir.

Edgar Dale'in Yaşantı Konisi

- Okuduklarımızın **%10**'u
- İşittiklerimizin **%20**'si
- Gördüklerimizin **%30**'u
- Görüp & İşittiklerimizin **%50**'si
- Söylediklerimizin **%70**'i
- **Yapıp Söylediklerimizin %90**'ı akılda kalır.

gysakademi

Bilgiyi Anlamlı Kılmak: İçerik ve Bağlam İlkeleri

Bilinenden Bilinmeyene

Yeni bilgi, mutlaka eski bilgiyle **ilişkilendirilerek** sunulmalıdır. **(Örnek: Çarpmayı öğretirken toplamadan yararlanmak).**

Basitten Karmaşığa

Öğretim içeriği aşamalı bir sıra izlemelidir. (Örnek: **Önce birer ritmik sayma, sonra ikişer ritmik sayma).**

Bütünden Parçaya (Tümdengelim)

Öğrenci önce konunun bütününü görür, sonra ayrıntılara iner. **(Örnek: Okuma öğretiminde önce cümle, sonra kelime, sonra harf)**

Somuttan Soyuta

Özellikle küçük yaş gruplarında, öğretime **somut materyallerle** (fasulye taneleri, abaküs) başlanıp sonra **soyut kavramlara** (sayılar, formüller) geçilir.

Yakından Uzağa

Örnekler ve konular öğrencinin **yakın çevresinden** (ilçe, il) **uzağa** (ülke, dünya) ve **yakın zamandan uzak zamana** doğru sıralanmalıdır.

gysakademi

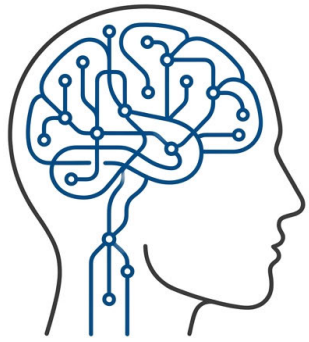

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ

Davranışçı Kuramların Temelleri ve Sınav Odaklı Analizi

Temel kavramlar, kritik ayrımlar ve püf noktalarıyla davranışın nasıl öğrenildiğini ve şekillendiğini keşfedin.

Bu dersle ilgili online 20 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

BAŞLIK: Keşif Yolculuğumuz

1. **1. Öğrenmenin DNA'sı**
   * Tanımlar ve Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler*
   * Kritik Ayrım: Aktarma (Transfer) vs. Ket Vurma*
2. **2. Klasik Koşullanma (Pavlov): Reflekslerin Dili**
   * Temel İlkeler: Bitişiklik ve Habercilik*
   * Koşullanma Sonrası Süreçler ve Ortadan Kaldırma*
3. **3. Edimsel Koşullanma (Skinner): Sonuçların Gücü**
   * Temel Kavramlar: Pekiştirme ve Ceza*
   * Davranış Programlama: Pekiştirme Tarifeleri*
4. **4. Büyük Resim: Kuramların Karşılaştırması**
   * Özet ve Sınavda Çıkabilecek Anahtar Farklılıklar*

gysakademi

BAŞLIK: Öğrenme Nedir? Temel Kavramlar

Öğrenme: Bireyin kendi **yaşantısı yoluyla** davranışlarında meydana gelen **nispeten kalıcı izli** davranış değişikliğidir.

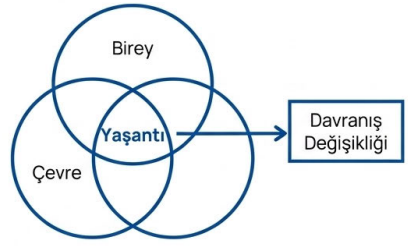

- **Yaşantı:** Bireyin çevresi ile etkileşimi sonucu bireyde kalan izdir.
- **Püf Noktası:** Her etkileşim yaşantı değildir. Kalıcı bir iz bırakması için etkileşimin 'yaşantı eşiğini' aşması gerekir.*
- **Performans:** Öğrenilenlerin davranışa dönüştürülmüş, gözlemlenebilir halidir. Edim veya icra olarak da adlandırılır.*
- **Öğrenilmemiş Davranışlar:** Doğuştan gelen (içgüdü, refleks) veya geçici (ilaç, hastalık etkisi) davranışlar öğrenme ürünü **değildir**.*

gysakademi

Türkiye'nin Yumuşak Gücü: Kültürel Diplomasi si Stratejileri ve Aktörleri

Kavramsal Çerçeveden Kurumsal Uygulamalara Kapsamlı Bir Bakış

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Her Şeyin Başladığı Yer: Diplomasi Nedir?

Modern Kullanım

"Diplomasi" terimi modern anlamda ilk olarak **1796** yılında kullanılmıştır.

Amaç

Uluslararası politikanın yürütülmesi ve ulusal çıkarların korunmasıdır. Silahsız yapılan bir savaş olarak da tanımlanabilir.

Hedefler

Ülkeler diplomasi yoluyla kendilerini tanıtır, haklarını korur ve küresel varlıklarını duyurur.

Evrimi

Başlangıçta kısa süreli ve ikna odaklı olan diplomatik faaliyetler, zamanla daha uzun süreli ve barışçıl "ilişki kurma" boyutuna evrilmiştir.

Genişlemesi

Teknolojik gelişmelerle birlikte etki alanı genişlemiş, sürece katılan aktör sayısı artmıştır.

Bu evrim, Kamu Diplomasisi ve onun alt dalları olan Kültürel ve Eğitim Diplomasisi'ni doğurmuştur.

gysakademi

Gücün Üç Yüzü: Sert, Yumuşak ve Akıllı Güç

SERT GÜÇ (Hard Power)

Tanım: Bir devletin diğer ülkeleri askeri ve ekonomik güç ile tehdit ederek etkileme stratejisidir.

Araçlar: Silahlı kuvvetler, ekonomik yaptırımlar.

Püf Noktası: En büyük diplomatik başarı, sert güce fiilen başvurmadan sonuç almaktır. Caydırıcılık esastır.

YUMUŞAK GÜÇ (Soft Power)

Tanım: Zor kullanmadan, cezbetme ve ikna yoluyla istenen sonuçları elde etme becerisidir.

Araçlar: Kültür, siyasi değerler, dış politikalar.

Püf Noktası: Küresel bilgi çağında sert gücün yerini alarak ülkelerin dünya üzerindeki itibarını belirler hale gelmiştir.

AKILLI GÜÇ (Smart Power)

Tanım: Sert güç ve yumuşak gücün dengeli ve akılcı bir şekilde birleştirilmesidir.

Uygulama: Duruma göre hangi gücün gerekli olduğuna karar verip onu öne çıkarmaktır. Soğuk Savaş'ın kazanılmasında etkili olmuştur.

gysakademi

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

Temel Kavramlar, Ödevler, Haklar ve Yasaklar

Sınavlara Yönelik Özel Vurgular ve Püf Noktaları

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

KANUNUN TEMELLERİ: KAPSAM VE AMAÇ

**KAPSAM (Madde 1)

Bu kanun, aşağıdaki kurumlarda çalışan memurları kapsar:

- Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar
- İl Özel İdareleri ve Belediyeler
- Bu kurumların kurdukları birlikler ve döner sermayeli kuruluşlar
- Kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları

SINAV NOTU
Aşağıdaki görevliler, kendi özel kanunlarına tabidir ve 657 kapsamında **değildir**:

- Hakimler, Savcılar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları
- Üniversite öğretim elemanları
- TSK ve Emniyet Teşkilatı mensupları
- Devlet Tiyatrosu, Opera ve Balesi sanatçıları

**AMAÇ (Madde 2)

Bu kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak ve sorumluluklarını, aylıklarını ve diğer özlük işlerini **düzenler**.

PÜF NOKTASI
Kanunda öngörülen yönetmelikler, **Cumhurbaşkanınca** yürürlüğe konulur. Bu yetki, sınavlarda doğrudan sorulabilir.

gysakademi

DEVLET MEMURLUĞUNUN 3 TEMEL İLKESİ (Madde 3)

657 Sayılı Kanun, üç ana felsefe üzerine kurulmuştur.

SINIFLANDIRMA

Devlet memurlarını, görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre **sınıflara ayırmaktır**.

Amaç: Görev ve unvanların standartlaştırılmasıdır.

KARİYER

Memurlara, sınıfları içinde **en yüksek derecelere kadar** ilerleme imkânı sağlamaktır.

Amaç: Mesleki gelişimi teşvik etmek ve memuru motive etmektir.

LİYAKAT

Göreve girmeyi, ilerlemeyi ve görevin sona erdirilmesini **yetenek ve başarıya** dayandırmaktır.

Amaç: Eşit imkânlarla en uygun personelin seçilmesi ve görevde kalmasıdır.

gysakademi

5682 SAYILI PASAPORT KANUNU

Sınav Odaklı Özet ve Kritik Püf Noktaları

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

BİRİNCİ KISIM: GENEL HÜKÜMLER - Temel İlkeler

**Giriş-Çıkış Kapıları ve Yetki (Madde 1)

Türkiye'ye giriş ve çıkışlar, yalnızca **Cumhurbaşkanınca** tayin edilen yolcu giriş-çıkış kapılarından yapılabilir.

> **DİKKAT:** Gümrük kapılarının açılışında **İçişleri Bakanlığının** görüşü alınır. Bu, yetki dağılımı açısından önemli bir sınav sorusudur.

**Pasaport Zorunluluğu (Madde 2)

Türk vatandaşları ve yabancılar, Türkiye'ye giriş ve çıkış için muteber bir pasaport veya pasaport yerine geçerli bir vesika ibraz etmek **zorundadır**.

> **Sınav Notu: Yetkili Makam**
> > Pasaport yerine hangi belgelerin geçerli olacağına **İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları müştereken** karar verir.

gysakademi

İKİNCİ KISIM: PASAPORTLAR - Pasaport Nevileri ve Vesikalar (Madde 12)

Türkiye Cumhuriyeti namına verilen pasaport ve vesikalar iki ana gruba ayrılır:

A. PASAPORTLAR

- **I - Diplomatik Pasaportlar** (Siyah)
- **II - Hususi Damgalı Pasaportlar** (Yeşil)
- **III - Hizmet Damgalı Pasaportlar** (Gri)
- **IV - Umuma Mahsus Pasaportlar** (Bordo)
- **V - Yabancılara Mahsus Pasaportlar**

B. PASAPORT YERİNE GEÇEN VESİKALAR

- **I - Pasavanlar**, idari mektuplar ve hudut geçiş belgeleri
- **II – Gemiadamı cüzdanları**, demiryolu ve hava ulaşım personeli vesikaları
- **III - Seyahat belgesi** ve benzeri belgeler

gysakademi

MEB'in Anatomisi

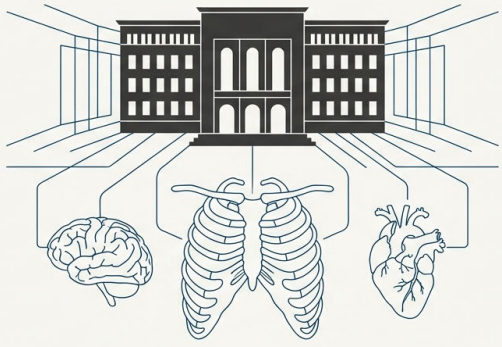

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Merceğinden
Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilatı ve Görevleri (Madde 301-310)

Sınavlara Y
Özel Anla

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin video özetini izlemek içinkarekodu okutunuz.

gysakademi

Neden Bu Konu? Sınav Başarısı İçin Stratejik Bir Bakış

Referans Mevzuat

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

İncelenecek Kısım

ONBİRİNCİ BÖLÜM - Milli Eğitim Bakanlığı

Odak Maddeler

Madde 301'den Madde 310'a kadar olan bölüm, Bakanlığın görev, yetki ve ana hizmet birimlerinin yapısını tanımlar.

Sınavlar İçin Önemi

Görevde yükselme, unvan değişikliği ve yöneticilik sınavlarında (EKYS, Şube Müdürlüğü vb.) bu maddelerden doğrudan sorular gelmektedir.

Amaç

Bu sunum, ezberlenmesi zor olan bu maddeleri sistematik bir şekilde ayrıştırarak, kilit noktaları ve 'püf noktaları' vurgulayarak akılda kalıcı hale getirmeyi hedefler.

gysakademi

1 SAYILI CBK | ONBİRİNCİ BÖLÜM | MADDE 301

Bakanlığın Varlık Sebebi: Temel Görev ve Yetkiler (Madde 301)

1. Program Tasarımı ve Uygulama

Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri; bedenî, zihnî, ahlakî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren eğitim programlarını tasarlamak, uygulamak ve güncellemek.
Öğretmen ve öğrencilerin hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek.

2. Ulusal Politika ve Strateji

Eğitimin her kademesi için ulusal politika ve stratejiler belirlemek, uygulamak ve izlemek.

Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik ve güncel tekniklerle geliştirmek.

DİKKAT!

Madde 301(a), Bakanlığın en temel ve kapsayıcı görevini tanımlar. Öğrencilerin geliştirilmesi hedeflenen nitelikler (**bedenî, zihnî, ahlakî vb.**) sınavda seçenek olarak sorulabilir.

gysakademi

1 SAYILI CBK | ONBİRİNCİ BÖLÜM | MADDE 307

Değerlerin İnşası: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

1. **DKAB Materyalleri**
   İlköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarındaki din kültürü ve ahlak eğietimi dersleri ve seçmeli derslerin program ve materyallerini hazırlayıp TTK'ya sunmak.
2. **İmam Hatip Okulları**
   İmam hatip ortaokulları ve liselerinin alanları ile ilgili program ve materyallerini hazırlayıp TTK'ya sunmak. Bu okulların yönetimi ve program çeşitliliğine yönelik çalışmalar yapmak.
3. **Hafızlık Eğitimi**
   İmam hatip ortaokulları ve liselerinde hafızlık eğitimine yönelik çalışmalar yürütmek.
4. **İşbirliği**
   Görev alanında üniversiteler ve ilgili kurumlarla, ayrıca yurt dışındaki ülke ve topluluklarla işbirliği yapmak.

Kapsama Dikkat!

Bu genel müdürlüğün görevi sadece İmam Hatip okullarıyla sınırlı değildir. Tüm kademelerdeki Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerini de kapsar. Bu ayrım çok önemlidir.

gysakademi

1 SAYILI CBK | ONBİRİNCİ BÖLÜM | MADDE 308

Her Birey Değerlidir: Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

1. **"Kurum Yönetimi": İlgili bakanlıklarla işbirliği içinde**, özel eğitim sınıfları, özel eğitim okulları, rehberlik ve araştırma merkezleri (RAM), iş okulları ve iş eğitim merkezlerinin yönetimine yönelik çalışmalar yapmak.
2. **"Materyal Geliştirme": İlgili bakanlıklarla işbirliği içinde**, bu okul ve kurumların program, ders kitabı ve eğitim materyallerini hazırlamak veya hazırlatmak ve **TTK'ya sunmak.**

İşbirliği Vurgusu!

Bu genel müdürlüğün görevlerinde **'İlgili bakanlıklarla işbirliği içinde'** ifadesi sürekli tekrar eder. Bu, diğer genel müdürlüklerden ayıran kilit bir noktadır.

gysakademi

1 SAYILI CBK | ONBİRİNCİ BÖLÜM | MADDE 309

Beşikten Mezara Eğitim: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

1. **"Yaygınlaştırma": "Zorunlu eğitim dışında**, eğitimi **hayat boyu devam edecek şekilde** yaygınlaştırmak için çalışmalar yapmak.
2. **"Hizmet Alanları": "Yaygın eğitim** ve **öğretim** ile **"Hizmet Alanları": "Yaygın eğitim ve öğretim** ile **açık öğretim** hizmetlerini yürütmek.
3. **"Hedef Kitle":** Örgün eğitim sistemine girmemiş, herhangi bir kademeden ayrılmış veya bitirmiş vatandaşlara genel veya mesleki eğitim vermek vermek.
4. **"Materyal Geliştirme":** Yaygın eğitim kurumlarının program, ders kitabı ve materyallerini hazırlayıp **TTK'ya sunmak.**

Anahtar Kelimeler!

Bu genel müdürlüğün şifreleri: **'Hayat boyu', 'zorunlu eğitim dışı', 'yaygın eğitim'** ve **'açık öğretim'**.

gysakademi

ONBİRİNCİ BÖLÜM - MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Tüm Birimlerin Ortak Misyonu: Paylaşılan Görevler ve Sorumluluklar

Bakanlık birimleri, kendi uzmanlık alanlarının yanı sıra, eğitim sisteminin bütünlüğü için aşağıdaki ortak görevleri de yerine getirirler. (Madde 326)

Ortak Görevler

- Eğitim süreçlerine paydaş katılımını sağlamak.
- Eğitime ilişkin hedef, politika ve standartları belirlemek.
- Eğitimde ölçme ve değerlendirme sonuçlarını analiz etmek.
- Toplumun ve sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik araştırma ve geliştirme yapmak.
- Öğretim programları ve materyallerinin geliştirilmesine katkı sağlamak.
- Öğrencilere yönelik rehberlik çalışmaları yapmak.

gysakademi

ONBİRİNCİ BÖLÜM - MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Eğitimin Sahadaki Gücü: Taşra ve Yurtdışı Teşkilatı

Taşra Teşkilatı (Madde 327)

- Bakanlık, taşra teşkilatı kurmaya **yetkilidir**.
- **Kural: Her ilde ve ilçede** bir millî eğitim müdürlüğü kurulur.
- **Hiyerarşi:** İlçe millî eğitim müdürlükleri, il millî eğitim müdürlüklerine karşı da sorumludur.
- **Esneklik:** İl ve ilçelerin özelliklerine göre müdürlükler **farklı tip ve statülerde** kurulabilir.

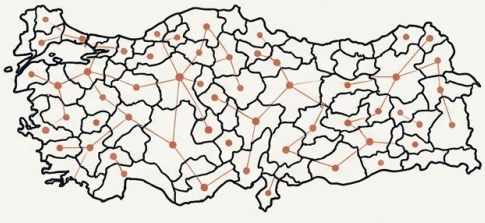

Yurtdışı Teşkilatı (Madde 328)

Bakanlık, yurtdışı teşkilatı kurmaya **yetkilidir**. Bu, Bakanlığın küresel vizyonunu ve yurtdışındaki vatandaşlara hizmetini gösterir.

[CALLOUT_BOX: Esnek Yapılanma]
Bakanlık, görev alanıyla ilgili konularda, uzmanların katılımıyla **geçici çalışma grupları** oluşturabilir. (Madde 329)

gysakademi

ONBİRİNCİ BÖLÜM - MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

İnsan Kaynağının Yapılandırılması: Kadro Tespiti ve Dağıtımı

Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali **Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** hükümlerine göre düzenlenir. (Madde 330)

Öğretmen Dışı Kadrolar
- Merkez Birimleri
- Taşra Birimleri

Öğretmen Kadroları
- Branşlar Esas Alınarak
  - Okul ve Kurumlar
  - Okul ve Kurumlar
  - Okul ve Kurumlar
  - ...
  - Okul ve Kurumlar

Dağıtım, **Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikte** belirlenen norm kadro sayılarına uygun olarak yapılır.

İhtiyaç Fazlası Yönetimi: Kapatılan veya normu azalan okulların ihtiyaç fazlası boş öğretmen kadroları **İl millî eğitim müdürlüklerine** aktarılır.

gysakademi

gysakademi

Sınırsız Deneme
9000+ Soru

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- İnteratkitif içerikler, özet infografik konu anlatımı tüm konular, sesli anlatım (podcasts) çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

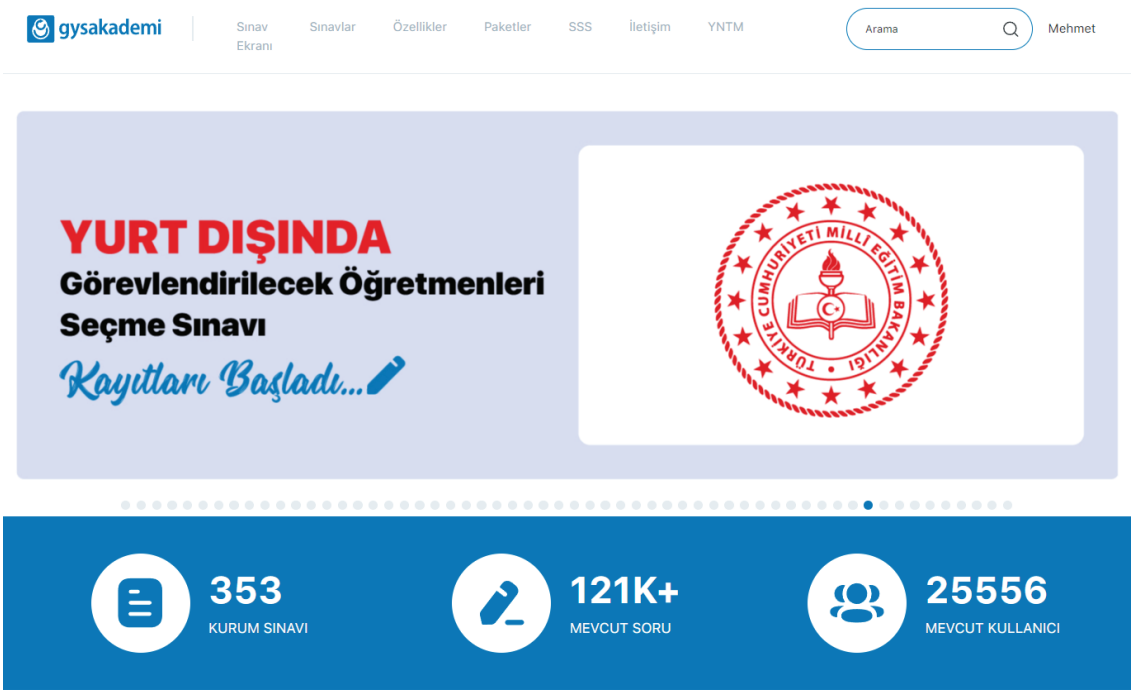

gysakademi

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.gysakademi.com | gysakademi06@gmai.com

9 786255 580863